A°. 1861. N°. 261.

ZATURDAG 2 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der ingezetenen, dat vergadering van den Raad zal gehouden worden Donderdag 7 Nov. 1861, des namiddags ten een ure.

Utrecht 1 Nov. 1861. De Burgemeester voornoemd W. M. J. VAN DIELEN, *Weth.*

UTRECHT, Zaturdag 2 November.

Dat men te Parijs de toekomst weder met meer onrust tegengaat, gelijk uit de Fransche hoofdstad aan de *Times* geschreven wordt, is vrij begrijpelijk. Hoezeer *Napoleon* aan Frankrijk zijne invloedrijke stelling in Europa heeft hergeven, en het bondgenootschap van Frankrijk, dat den degen trekt voor zijne vrienden, meer waarde heeft, dan de alliantie van Engeland, gelijk de oud-minister *Peel* onlangs heeft verklaard, heeft het kabinet der Tuilerien het vertrouwen van Europa nog niet weten te winnen. Het wantrouwen jegens het keizerrijk, de weinig duidelijke politiek des keizers tegenover Italië, en de bekende sympathiën van de Fransche natie voor de zaak der nationaliteiten, of die Italiaansche, Hongaarsche of Poolsche heeten, geven bij den toestand van oostelijk Europa en de schaarschte der levensmiddelen gereede stof tot vrees voor wat het voorjaar zal aanbrengen.

Die vrees moest echter vooral ook te Weenen worden gevoeld. De gezigtseinder wordt naar de zijde van Hongarije zoo duister, het kabinet *v. Schmerling* speelt zulk een gewaagd spel, dat het zeer begrijpelijk is, dat er te Weenen weder sprake is van waarschijnlijke ministeriële wijzigingen; de liberale partij zou, naar men meent, bij de verandering in het kabinet winnen; het is echter de vraag, of onder nieuwe ministers de „verschrikkelijke kreet, die uit Hongarije opgaat tegen de regering" zooals de Weener *Presse* zegt, wel geopende ooren zal vinden in 's keizers omgeving. — Van veel gewigt zou in den tegenwoordigen toestand van Oostenrijk het berigt zijn, dat thans uit Weenen komt dat keizer *Frans Jozef* geneigd zou zijn, voorstellen te Frankfort te doen, tot herziening van de inrigting van den Bond; Oostenrijk zou eene Bondskonstitutie en eene algemeene Duitsche vertegenwoordigende vergadering wenschen, en het voorzitterschap van den Bond met Pruissen willen deelen, door het beurtelings waar te nemen. Zulke voorstellen zouden Oostenrijk's stelling in Duitschland dadelijk veranderen, en zoowel de kracht van 't keizerrijk vermeerderen, als het verbond tusschen Pruissen en Oostenrijk kunnen in 't leven roepen. En welke belangrijke invloed een krachtig en vereend Duitschland op de toekomst van Europa zou uitoefenen, vooral ook met het oog op het zoo gewenscht behoud van den wereldvrede, is duidelijk.

Men heeft gezegd, dat keizer *Napoleon* met opzigt tot Rome den *status quo* nog wilde bewaard zien, om aan de lagere geestelijkheid gelegenheid te geven, meer op de gemoederen in Italië in te werken. Als een gevolg daarvan is weder eene oproeping van den priester *Gabrielli* aan de lagere geestelijkheid uitgegaan. »Er is thans niemand meer." zegt hij daarin, »die niet begrijpt, dat de hardnekkigheid van het Roomsche hof eene scheuring der Kerk tot noodlottig en onvermijdelijk gevolg moet hebben. Eene zoo zware ramp wenschende te verhoeden, en hunne vurige liefde voor de godsdienst en voor het vaderland willende betoonen, hebben eenige vrome en geleerde geestelijken zich verpligt geacht een smeekschrift aan *Pius IX* te rigten en hem te bidden, den schepter, welke de oorzaak van zooveel kwaad is, neder te leggen. De geestelijken van minderen rang, *als onder de bevolking levende en meer dan anderen het gevaarlijke van den staat van zaken opmerkende*, zien met smart en schrik, hoezeer de scheuring veld wint." Dit laatste is vooral de aandacht waardig. De monarchie en de aristokratie der Kerk, de gepurperde en gemijterde heeren, zijn overmoedig, heerschzuchtig en hardnekkig. Maar de demokratie der Kerk, de arme en lage geestelijken, die het eigenlijk geestelijk werk doen, die met het volk leven en verkeeren, zij kennen het gevaar volkomen. Zij waarschuwen, zij willen de eenheid der Kerk behouden, die door het onverstand en het vooroordeel der kerkelijke prinsen en hertogen op het spel wordt gezet. Rome dreigt dus, door niets toe te geven, veel meer op 't spel te zetten dan zijn wereldlijk gezag, dat toch niets meer beteekent, nu het alleen door Fransche bajonnetten kan gehandhaafd worden. Mogt men dat, voor het te laat is, niet alleen bij de lagere geestelijkheid maar te Rome zelf op het Vatikaan inzien. — Dat dit intusschen nog niet te wachten is, kan daaruit blijken, dat *Passaglia* van de lijst der Hoogleeraren te Rome is geschrapt; dit zal hem in Italië slechts meer populair maken.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Turijn, *Vrijdag*. De bladen melden, dat in verschillende gemeenten van de provincie Vicenza de boeren het reeds afgeschafte regt om het vee op zekere landen te laten weiden willende uitoefenen, erge geweldadigheden tegen de grondeigenaren hebben gepleegd en daarbij reaktionnaire kreten deden hooren. De troepen zijn niet tusschen beiden gekomen. De regering heeft de verordening op het weiden van vee tijdelijk geschorst.

Bern, *Vrijdag*. De bondsraad zal protesteren tegen de schending van het grondgebied van het Dappendal, door de bezetting door Fransche troepen, en zal daarvoor voldoening vragen.

Frankfort, *Vrijdag*. In de heden gehouden zitting der bondsvergadering drong *Coburg* aan op de spoedige behandeling van het Keur-Hessisch voorstel, op de Duitsche nationale vereeniging betrekkelijk, en sprak ten gunste eener bondshervorming in nationalen geest

Gister is het ontwerp van wet op den Raad van State door onze Tweede Kamer aangenomen. Gister namiddag hebben wij daarvan nog in stad en in de late postverzending berigt gegeven.

— Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan mr. *H. A. J. Penninck*, als plaatsv. kantonr. te Almelo; — vergunning verleend aan den ridm. *W. C.* baron *Snouckaert van Schauburg*, van den grooten staf, HHs. adj., tot het aannemen en dragen van de versierselen van off. der orde van het Legioen van Eer, van Z. M. den keizer der Franschen.

:— Z. M. de koning is, komende van 't Loo, gister hier gepasseerd en te 's Hage gearriveerd.

De toestand van den prins *van Oranje* blijft voldoende; Z. K. H. heeft een goeden nacht gehad en is vrij wel.

§— De kommissie van de Tweede Kamer, welke belast is geweest met het onderzoek van het verslag der regering omtrent de uitvoering van de wet, ter regeling van het muntwezen in Indië, heeft bij haar rapport verklaard, dat de bedoelde maatregel eerst dan met genoegzame kennis van zaken zal kunnen worden beoordeeld, wanneer die zijn volledig beslag zal hebben erlangd. Zij heeft intusschen gemeend te moeten doen opmerken, dat in het verslag wordt gezegd, dat papier en standpenningen sedert lang op gelijke waarde worden geschat, en zelfs dikwijls voor papier wordt betaald. Zij meent daaruit te moeten afleiden, dat in O. Indië behoefte is aan meer geldswaardig papier, dan bankpapier; — dat die behoefte zal toenemen, naar mate de recepissen worden ingetrokken, en dat daardoor steun wordt verleend aan hen, die meenen, dat, niet alleen zonder gevaar, maar met voordeel voor den lande en tot gerief der ingezetenen, eene zekere hoeveelheid goevernements- of muntpapier in Indië in omloop zou kunnen worden gebragt.

— Naar men verzekert, is het depart. van Binnenl. Zaken van de zijde van dat van Koloniën verzocht om alsnog en vooreerst geene bestemming te geven aan het gebouw, in 't welk het laatstgenoemde departement gevestigd is geweest, vermits het vermoedelijk nog in den aanstaanden winter voor de Koloniën in gebruik zal dienen te worden genomen, uit hoofde zich in het nieuwe gebouw gebreken hebben voorgedaan, voornamelijk betreffende de luchtververschingn, in welke zal dienen te worden voorzien. Men voegt er bij, dat de middelen van ventilatie, welke bij de landsdrukkerij, en ook die, welke in het invaliden-gesticht op Bronbeek zijn aangewend, niet aan het oogmerk voldoen, en dat vermoedelijk dergelijke middelen niet in het nieuwe gebouw voor den Hoogen-Raad zullen worden gebezigd.

*— Door eenige voorname kunstschilders en letterkundigen te 's Hage is aan de Tweede Kamer een adres gerigt tegen de ondernomen verbouwing van de zoogenaamde loterijzaal. Zij verzoeken, dat het werk thans nog worde geschorst, dat er verder geene gelden voor worden beschikbaar gesteld, maar dat eene kommissie benoemd worde, opdat uitgemaakt worde, hoe het gebouw op waardige en met de kunst- en oudheidkundige waarde in overeenstemming zijnde wijze zal worden hersteld.

— De Belgische Regering heeft van ons goevernement eene opgave verzocht van traktements-verhoogingen, sedert 1830 aan onze ambtenaren, zoowel civiele, als kerkelijke en militaire, toegelegd, en zulks ten behoeve van in België bestaande plannen tot traktements-verhooging, in verband met de toenemende duurte der levensmiddelen. Wanneer zal men bij *ons* tot een algemeenen maatregel van gelijke strekking overgegaan? *N. Dbl. v. 's Gr.*

— Men leest in de *Groninger Courant*:

»Wanneer door de regering voorstellen gedaan worden tot verhooging van de traktementen van staatsambtenaren, dan geschiedt dit in den regel ten behoeve van de hoogere amtenaren, en toch zal wel juist bij de lagere rijksambtenaren daaraan de grootste behoefte bestaan. Wij vernemen daarom met genoegen, dat onder de laatst bedoelde ambtenaren in deze provincie een adres cirkuleert aan den minister van financien, ten einde eene al ware het dan ook maar tijdelijke tegemoetkoming te erlangen, of verhooging van hunne kleine traktementen, wegens de stationaire duurte der levensmiddelen, brandstoffen, enz.

»Door openbare bekendmaking hiervan wenscht men in de eerste plaats de aandacht van superieure ambtenaren op het billijke van dit verzoek te vestigen en ten andere de ambtenaren in de overige gewesten onzes vaderlands aan te sporen om ook de daar heerschende behoefte bij wijze van adres kenbaar te maken op eenparige wijze, zooals alhier geschiedt."

— Op 7, 8 en 9 dezer zal er aan het ministerie van Binnenl. zaken eene bijeenkomst plaats hebben van de chefs der bureaux van statistiek in de onderscheidene gewesten. Vooral zal daar, naar men verneemt, de zaak der volkstelling ter sprake gebragt worden, terwijl meer andere onderwerpen, de statistiek betreffende, o. a. de gelijkvormige inrigting der provinciale bureaux, de wenschelijke eenheid in de verslagen nopens den toestand der provinciën, bij deze gelegenheid zullen worden overwogen. *D.*

— Voor eenige dagen werd Enschede door eene kommissie van de Königliche Direktion der Westfalischen Eisenbahn bezocht, welke door de Pruisische regering is belast met de opname der aansluitingslijn van Rheine naar de Nederlandsche grenzen in de rigting op Enschede, welke kommissie eene konferentie heeft verzocht met de Nederl. komm. voor de staats-spoorwegen, ten einde die aansluiting te regelen. *E. Ct.*

— De *Wekker* deelt een staat mede van den uitslag van het najaars-examen 1861 in de verschillende provincien. Daaruit blijkt dat dit examen het volgend resultaat heeft opgeleverd:

Voor de vakken van het lager onderwijs. Gevraagde akten als: Hoofdonderwijzers geëxamineerd 124, toegelaten 73, afgewezen 51: Hoofdonderwijzeressen geëx. 24, toegel. 15, afgew. 9; Huisonderwijzers geëx. 1, toegel. 1; Huisonderwijzeressen geëx. 19, toegel. 15, afgew. 4; Hulponderwijzers geëx. 206, toegel. 121, afgew. 85; Hulponderwijzeressen geëx. 116, toegel. 70, afgew. 46. Meer uitgebreid onderw. volgens art. 1. Fransch Onderwijzers geëx. 114, toegel. 36, afgew. 78; Onderwijzeress. geëx. 97, toegel. 65, afgew. 32. Engelsch. Onderw. geëx. 39, toegel. 25, afgew, 14; Onderwijzerress. geëx. 54, toegel. 44, afgew. 10. Hoogduitsch. Onderw. geëx. 40, toegel. 22, afgew. 18; Onderwijzeress. geëx. 25, toegel. 19, afgew. 6. Wiskunde. Onderw. geëx. 51, toegel. 34, afgew. 17. Teekenen. Onderw. geëx. 30, toegel. 24, afgew. 6 Landbouwkunde. Onderw. geëx. 2, toegel. 1, afgew. 1 Gymnastiek. Onderw. geëx. 9, toegel. 8, afgew. 1 Handwerken. Onderwijzeress. geëx. 89, toegel. 80 afgew. 9. Fransch. Onderwijz. geëx. 1, afgew. 1 Onderwijzeress. geëx. 3, toegel. 3. Engelsch Onderwijz. geëx. 2, toegel. 2; Onderwijzeressen geëx. 1 toegel. 1; Hoogduitsch. Onderw. geëx. 2, toegel. 1 afgew. 1. Onderwijzeress. geëx. 1, toegel 1. Wiskunde. Onderw. geëx. 7, toegel. 6, afgew. 1. Natuurkunde. Onderwijz. geëx. 6, toegel. 4, afgew. 2.

Bovendien is in Gelderland en ook in Friesland eene onderwijzeres in het teekenen geëxamineerd en toegelaten.

:— Aanstaanden Dingsdag, den 5 dezer, zullen de najaars-vergaderingen van de staten der onderscheidene provinciën, door de kommissarissen des konings in de hoofdplaatsen worden geopend.

*— Daar wij zelve zoo herhaaldelijk in ons blad op de opheffing der tienden in 't belang van den landbouw hebben aangedrongen, willen wij door opname van het onderstaande gaarne medewerken tot het in dit stuk beoogde goede doel:

TIENDEN.

De ondervinding der laatste jaren op het gebied der Wetgeving heeft genoegzaam aangetoond, dat de Vaderlandsche landbouw door geen ander middel van de tienden te verlossen is, dan door eenen krachtigen volks wil, die, zich bewegend binnen den kring der wet, maar nimmer sluimerend, tot dat doel onverdroten en onverpoosd werkzaam blijft.

De ondergeteekenden houden zich gaarne overtuigd, dat de tegenwoordige regering ernstig bedacht is op eene wets voordragt tot afschaffing van den tiendelast, maar zijn niet even zeker, of hare weldadige bedoelingen wel met eenen gewenschten uitslag bekroond zullen worden, en of zij niet op een magtig eigenbelang dat voor geene redelijke overtuiging vatbaar is of wel op staatkundigen partijgeest zullen afstuiten, tenzij de regering ondersteund worde door de algemeene denkwijze waaraan eene konstitutionele regering hare krachten ontleent, en waarvan de vertegenwoordiging de uitdrukking behoort te zijn.

Het is daarom, ter voldoening aan den wensch van het Nederlandsch landhuishoudkundig kongres, dat de ondergeteekenden willen beproeven om een verbond op te rigten, niet tegen de tiendheffers, maar tegen de Tienden, tot welk einde zij den landbouwenden stand over geheel het Vaderland, ook in die gewesten, die van tienden bevrijd zijn, uitnoodigen, om zich tot dat doel in *afdeelingen* te vereenigen en van de formatië dier afdeelingen aan den laatst ondergeteekende kennis te geven. Het is hun voorgekomen, dat bij eene groote deelneming, die zij bij onzen verlichten boerenstand mogen verwachten, eene jaarlijksche bijdrage van vijftigcents voor het lidmaatschap van het tiende-Verbond, toereikend zijn zal, om daarmede de voorloopige kosten te bestrijden; terwijl zij zich voorstellen, om zoodra een genoegzaam getal Afdeelingen in het leven zal zijn getreden, eene algemeene vergadering op eene nader te bepalen plaats te beleggen, ten einde het tiende-Verbond te constitueren, een definitief Bestuur te doen kiezen en de verdere maatregelen tot het voorgestelde doel met gemeenschappelijk overleg te beramen.

Zwolle November 1861.

(get.) Mr. B. W. A. E. Baron SLOET TOT OLDHUIS.

Amersfoort November 1861.

(get.) Mr. J. VAN DER LEEUW, advokaat.

— Prof. *Opzoomer* zegt bij de bespreking van *v. d. Brugghen's* »mededeelingen over het Iersche gevangenisstelsel" in de *A. Ct*: »Er zijn in Nederland, die, tegen alle moeite opziende, alles zouden willen laten zooals het is. Zelfs ons strafstelsel en ons gevangeniswezen zouden ze maar willen in stand houden. Krachtiger en edeler geesten zien de verpligting tot hervorming duidelijk in. Ze kennen de kwaal. Maar ook het geneesmiddel? Mij dunkt, ze wachten te veel heil van één enkel middel. Het is, alsof met eene onbeperkte invoering van het stelsel van afzondering alles zou gewonnen zijn. Hunne redenering schijnt: de enkel gemeenschappelijke gevangenis is gevonnisd; dus is er redding in de enkel cellulaire. Die redenering sluit niet. Er is nog iets anders mogelijk dan zulk een kiezen tusschen de twee uitersten. Elders bestaat reeds iets anders, en draagt er goede vruchten. Zouden we dan onzen schrijver niet dankbaar zijn, dat hij er ons oog op rigtte? Hij is volstrekt geen vijand van het cellulaire stelsel; zulk een vijandschap zou ook inderdaad onzinnig zijn. Hij erkent er al de voordeelen van, die door niets anders te bereiken zijn. Maar hij wil dit stelsel niet tot het eenige verheven zien. De cel zij een onmisbaar deel der gevangenis, zij mag niet de gevangenis zelve zijn."

— Aan de Spaansche artillerie-officieren *Perez*, *Ruiz* en *Mantre*, is namens den min. van Oorlog iemand toegevoegd, om die heeren, welke te 's Hage de uitrusting en de exercitiën der artillerie komen inspekteren, als geleider te dienen. Reeds twee malen hebben genoemde officieren met de grootste belangstelling de kanongieterij aldaar bezocht. Ook in andere plaatsen van ons land zullen zij de instellingen, tot de artillerie betrekking hebbende, inspekteren; ll. Woensdag zijn zij reeds ter verwezenlijking van dat doel naar Amsterdam vertrokken.

*— De kap. *J. H. Kretzer*, bij het 5. reg. vesting-art. te Nijmegen, is tot instrukteur bij dat korps benoemd. — Tot adj. van het materieel der art. te [illegible]den is benoemd kapt. *Sluiter*, van 't 1. reg. [illegible]art.

— Tot het examen in Dec. zijn te Nijmegen toegelaten de sergeanten titulair bij de art. *Scherer*, *Crefft*, *v. d. Burg*, *Polvliet*, jhr. *v. d. Spiegel* en *de Jong*.

— De off. v. gez. *v. Stockum* is op het wachtschip de Rijn, te Hellevoetsluis, geplaatst. — De off. v. gez. *Grindhout* en *Idsinga*, de eerste van de Pro Patria, de tweede van 't marinehospitaal te Nieuwediep, worden nonaktief.

*— Men schrijft ons uit Amsterdam:

Heden zal de maatschappij van vleeschhouwerij hare werkzaamheden alhier beginnen. Men weet, dat deze maatschappij door eenige Vermogende stadgenooten is opgerigt, ten einde de burgerij goedkooper vleesch te bezorgen, dan zij tot heden bij de gewone slagers kon bekomen, en zulks in navolging van de oprigters der brood- en meelfabriek, wier onderneming gewis als een weldaad in deze dure tijden mag beschouwd worden. De maatschappij van vleeschhouwerij zal *goed* vleesch tegen billijke prijzen verkrijgbaar stellen en openen vooreerst een hoofd-etablissement in de Vijzelstraat, benevens twee depôts, een in de Nes en een ander in de Bloemstraat. Van wege de maatschappij zullen tevens op de hier ter stede gebruikelijke wijze aan de woningen der ingezetenen, die zulks verlangen, bestellingen worden opgenomen en zal het vleesch aan huis worden bezorgd.

De gunstige invloed, welke deze maatschappij hebben zal op de daling der vleeschprijzen alhier, doet zich al dadelijk gevoelen, immers een onzer voornaamste slagers berigt al aanstonds in eene advertentie »dat het vleesch bij hem voor denzelfden prijs zal te verkrijgen zijn, waarvoor de vleesch-maatschappij het geeft."

*— Uit Amersfoort schrijft men ons:

In den loop dezer week heeft het gemeente-bestuur alhier in het openbaar doen verkoopen de wollen dekens, linnen lakens, houten kribben en het paardenhaar der matrassen, al hetwelk tot in dit jaar aan het garnizoen in gebruik werd gegeven tegen vergoeding van het rijk, dat thans volgens aangegane overeenkomst zelf in het noodige voorziet. De opbrengst van die goederen, met inbegrip van de oude olielantaarns, bedraagt ruim *f* 6000.

— De Amsterdamsche gemeenteraad heeft gister het voorstel van den heer *Broms* tot uitbreiding der stadswerken verworpen, maar daarentegen, omdat het herstel van de Halvemaansbrug reeds *f* 42,000 vorderde en de uitgaven der publieke werken dus te hoog liepen, met 17 tegen 4 st. het voorstel van den heer *Corver Hooft* aangenomen, om den post van *f* 27,000 voor verhoogde voetpaden op den Nieuwen Dijk te doen vervallen.

Voor de direkte plaatselijke belasting is *f* 713,400 gesteld of 3⁷/₁₀ van het belastbaar kapitaal.

— Te Dordrecht zijn de gewone inkomsten begroot op *f* 288,765, en de gewone uitgaven op *f* 241,993, zoodat er voor buitengewone werken bijna *f* 47,000 overblijft.

— Om in het tekort der *f* 12,000 der Haarlemsche feesten te voorzien, waartoe bij den gemeenteraad te Haarlem moeijelijkheden ontstaan zijn, worden onder de meestgegoeden inschrijvingen geopend, die voorloopig goede gevolgen opleveren.

*— Uit Schiedam schrijft men ons van den 1. Nov.

Gister is hier 't volgende 12tal van Herv. predikanten gemaakt: *Pantekoek* te Charlois, *Rauwenhoff* te Z. Bommel, *Hofstede de Groot* te Dwingelo, *Kock* te Wormerveer, *Terhaar* te Nijmegen, *Snellen* te Odijk, *Wolters* te Harlingen, *Worst* te Epe, *van Hoorn* te Hoorn, *Steen* te Delden, *Witzenburg* te Tholen en *Hoog* te Bolsward.

Dezer dagen werd hier in plaats van den heer *Loopuyt*, die bedankt had, de heer *I. B. Nolet*, R. Kath., tot wethouder gekozen, ofschoon er slechts *drie* R. Kath. in den gemeenteraad zitten. Dit is een aangenaam verschijnsel van verdraagzaamheid, dat elders wel ten voorbeeld mag genomen worden.

*— De heer *v. Deventer*, stationchef alhier, die onlangs van Z. M. een geschenk mogt ontvangen, werd thans weder vereerd met een cadeau van Z. K. H. prins *Frederik*, bestaande ook in een gouden cylinder-horlogie met gouden ketting.

*— Uit Gorinchem schrijft men ons van den 1. Nov.:

Nadat op gisteren reeds honderde stuks vee waren ingevoerd, tegen hooge prijzen verkocht en meest naar de overzijde met de stoomboot op Sleeuwijk waren overgevoerd, had alhier heden de zoo beroemde jaarlijksche toonmarkt van vee (zoogenaamde kleine beestenmarkt) plaats. — Niettegenstaande, uithoofde van de belangrijke aanvoeren op de weekmarkten, het geheele jaar door, de verwachting minder groot was, is deze verre overtroffen, daar ongeveer 6000 stuks vee aan de lijn waren, behalve die, welke aan de poorten onmiddelijk verkocht en doorgevoerd werden. De handel in kalf- en vaarkoeijen was vrij levendig, terwijl fok- en slagtvee tot mindere prijzen dan gisteren moest worden van de hand gedaan. Vele buitenlandsche kooplieden waren tegenwoordig. — De volgende jaar- of zoogenaamde groote beestenmarkt heeft plaats op 19 Nov., en de najaarspaardenmarkt daags te voren, zijnde Maandag 18 Nov. e. k. Door de vele stoombooten, inzonderheid door die van het veer op Sleeuwijk, zijn de gelegenheden tot vervoer uitmuntend.

— Het heeft den koning dezer dagen be[haagd] om de doodstraf, waartoe *J. Spijer* was [veroor]deeld, te veranderen in eene tuchthuisstr[af voor] den tijd van twintig achtereenvolgende jaren.

*— Te Assen zijn de 5 Hannoveranen, [wegens] het digtwerpen en slechten van slooten en gr[eppels] één tot 1 jaar en de overigen tot 3 maande[n] vangenisstraf veroordeeld en ieder tot *f* 28.— In zake het compascuum of mede-weideregt, is eene kommissie door onze en de Hannoversch[e re]gering benoemd, om de kwestie te onderzoek[en uit] het oogpunt van internationaal regt.

— Bij vonnis der regtbank te Arnhem van gister is *S. C.*, fabriekant te Kronenberg [bij] Elberfeld, wegens het onder valsche emballag[e en] benaming per stoomboot invoeren van eene [aan]zienlijke hoeveelheid buskruid, hetwelk voor [eene] kist ijzerwerk was aangegeven; tot eene geldboete [van] *f* 1.000 en verbeurdverklaring veroordeeld. *N. R.*

*— Morgen ochtend zal de predikbeurt bij [de] montstr. Geref. worden waargenomen door den [heer] *van Marken*, pred. te Amsterdam, en morgen a[vond] bij de Evang. Luth. door den heer *S. L. ten B[*...], beroepen predikant te Maartensdijk. De bid[stond] voor de uitbreiding van het evangelie zal Maa[ndag] avond ten 7 ure gehouden worden in de Wale[sche kerk] door den heer *J. Brester*, em. pred.

— Door een weldoener, die zich niet wil be[kend] maken, is *f* 5000 ter beschikking gesteld van [de re]genten van 't Ned. Isr. jongens weeskollegie te [Am]sterdam, als bijdrage voor een nieuw gesticht.

*— Voor eene nieuwe societeit te Zutphen [is] de benoodigde *f* 18,000 volgeschreven; het ge[bouw] zal verrijzen op den hoek der Nieuwe IJsselk[ade], die men weldra hoopt dat een sieraad der [stad] zal wezen.

— Een der kadetten aan de koninklijke milit[aire] akademie te Breda is Zondag avond ll. door [een] ander van het derde studiejaar ligt verwond, [zon]der dat de verwonde daartoe eenige aanleiding [had] gegeven, noch zelfs een enkel woord met den [da]der had gewisseld.

*— Een partikuliere brief uit Pella (Noord-Amerika), dd. 7. Okt., meldt, dat de Desmoi[nes] rivier, uithoofde van onlangs gevallen regens, [zoo] hoog is, dat deze niet dan met moeite kan [wor]den overgetrokken.

— De *K. C.* bevat de volgende woordverkla[ringen] *van eene oude vrijster*.

Man. Eene massa, haar, tabaksrook, wan[orde,] lijkheid, eigenzinnigheid, bullebakkerij, en ver[der] al wat leelijk is. *Vrouw*. Tegen heug en meug oppaster van bovengenoemd dier.

Echtgenoot. Een instrument dat een bromm[end] geluid geeft, wanneer een knoop niet goed [vast] zit, of een overhemd of boord niet glad ge[noeg] gestreken is. *Echtgenoote*. Een werktuig beste[md] om kousen te stoppen, den pot te koken, en [de] wasch te beredderent.

Vader. Een wezen dat de jongens ran-elt, nooit zooveel wil opdokken als zijne olijfrank[en] wel begeeren. *Moeder*. Een aangenaam lied, eene liefelijke verschijning in de kindschheid.

Kind. Eene vereeniging van aangename en [on]aangename eigenschappen. *Zuigeling*. Eene uitv[in]ding om de menschen des nachts wakker te hou[den], en de waschvrouwen werk te bezorgen.

— In een dagblad van Chicago leest [men,] dat er thans aldaar eene familie woont, waa[rin] verschillende omstandigheden van eene buiten[ge]wone zeldzaamheid vereenigd zijn. Van die [fami]lie zijn thans vijf geslachten *in leven*, waar[van] vier in Chicago en één in Holland zijn gevestig[d]. *Sophia Hamburg*, de oudste der familie, wo[ont] thans te Amsterdam en telt 92 jaar. Zij is [de] overgrootmoeder. Hare oudste dochter huwde [met] *H. Smit*, welk echtpaar met zijne afstammeling[en] nu in Frontstreet met der woon zijn gevestig[d]. De oudste telt 71 en zijne vrouw 68 jaar. [Zij] vormen het tweede geslacht en zijn overgroot-oude[rs]. Hun zoon *Jacob M. Smit*, oud 48 jaar, en [zijne] vrouw, *Sophia*, oud 41 jaar, maken het de[rde] geslacht uit en zijn grootouders. *Mozes J. Smit*, hun zoon, tellende 24 jaar, en zijne vrouw *Cornelia*, oud 20 jaar, vormen het vierde [ge]slacht en zijn de ouders van *Jakob M. Smit*, den 19. Sept. l.l. geboren, die dus het vijfde [ge]slacht dezer merkwaardige familie uitmaakt. [Op]merkenswaardig is het tevens, dat de bovenge[]noemde stamhouders allen eerstgeborenen zijn. [Al]len zijn ze in Holland geboren, behalve de jong[ste] telg. De bet-overgrootmoeder woont in de plaats te Amsterdam; zij is nog zoo vlug, als telde [zij] 40 jaar minder, en mist nog geen enkel harer zintuigen.

— Te Woolwich zijn proeven genomen met de holle projektielen van *Martin*, welke op de[n]zelve met gesmolten ijzer gevuld, en oogenblik[]kelijk afgevuurd worden. Zij zijn vooral ge[]schikt voor ricochet-schoten, terwijl in 20 minuten de noodige hoeveelheid ijzer gesmolten is, en men in één uur tijds 140 68-ponders en evenveel 96-ponders kan vullen.

WATERHOOGTE.

Arnhem 1 *Nov.* 0.69 El + AP., 7.64. Gev. 1 d.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van gister zijn de beraadslagingen over het ontwerp nopens den Raad van State ten einde gebragt.

De heer *Olivier* wenscht, dat de belanghebbenden der zaak wordt behandeld, niet zoo bepaald omschreven worden als in dit art. geschied. Hij stelde een amend. in dien zin voor.

De min. van justitie verdedigt het art. gelijk de regering het had gewijzigd.

Het amend. van den heer *Olivier* werd met 44 tegen 17 st. en hierop het art. zonder omvraag aangenomen.

Een amend. van den heer *Heemskerk Az.*, op art. 9, daartoe strekkende, dat de belanghebbenden ook door raadslieden hunne belangen konden doen toelichten, werd verworpen na de verklaring der regering dat belanghebbenden zich door hunne raadslieden konden doen vergezellen.

Een nieuw art. door hetzelfde lid voorgesteld om als gemagtigden of raadslieden alleen advokaten of gegradueerde personen toe te laten werd met ... tegen 11 st. verworpen, nadat de min. zich er tegen verklaard had om den omslag, de kostbaarheid en den langen duur der gedingen bij den raad voor te komen.

Een nieuw art. door de regering voorgesteld, werd even als de veelgenoemde artt zonder omvraag aangenomen, waarna de geheele wet in stemming gebragt en aangenomen werd met 44 tegen 17 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren *v. Bosse*, *v. Wiltstein*, *v. Zuylen v. Nyevelt*, *Lijcklama*, *Taets v. Amerongen*, *Kien*, *v. Eck*, *v. Asch v. Wijck*, *v. Heemstra*, *v. Voorthuyzen*, *Elout*, *Mackay*, *Schimmelpenninck*, *v. Lijnden*, *v. d. Linden*, *de Brauw* en *Myer*.

TURIJN, 29 Oktober.

Uit het kamp van San Maungio zijn te Genua ... Nap. soldaten aangekomen, die den 24. naar Toskane zijn ingescheept, om daar bij de grenadiers te worden ingelijfd. Ter zelfder tijd zijn weder ...00 soldaten uit Zuid-Italië aangekomen, die naar het kamp gezonden zullen worden. De meesten waren in lompen gehuld.

Uit Napels meldt men, dat *Cialdini* van de 107000 dukaten, die hij van zijn traktement heeft overgehouden, 50000 heeft gegeven tot oprigting eener diskonteerkas voor den kleinhandel, 30000 voor de werkhuizen, en het overige aan eenige andere instellingen.

De heer *Antonio Grasselli*, inspekteur-quaestor, en de advokaat *Fumayalli*, sektie-inspekteur, zijn heden nacht ten 1 ure te Bologna op straat door een onbekende met een pistoolschot gedood.

Het schijnt, dat Oostenrijk allengs zijne Venetiaansche grenzen van troepen ontbloot, die het naar Hongarije zendt. De flottielje intusschen op het Gardameer wordt dagelijks versterkt en bestaat op het oogenblik uit acht schroef-kanonneersloepen, elk met zes stukken (twee van zwaar kaliber en getrokken) en drie stoomschepen, waarvan twee in de haven Riva de Trento liggen, het andere te Peschiera.

Een Fransch blad meldt, dat *Frans II* van plan is, Rome te verlaten en zich te Venetië te vestigen.

WEENEN, 30 Oktober.

Wederom loopen er geruchten omtrent veranderingen in het ministerie; als president-minister zou *Auersperg*, president van het Hoogerhuis, in de plaats komen van aartshertog *Reinier*; *Rechberg* zou vervangen worden door graaf *Moriz Esterhazy*, thans minister zonder portefeuille. Men zegt ook, dat het plan bestaat den aartshertog *Stephanus* het onderkoningschap van Hongarije aan te bieden.

De kardinaal-primaat van Hongarije is hier aangekomen, om zich wegens de openbaarmaking van zijn aan den Hongaarschen hofkanselier gerigt schrijven te verantwoorden. De regering heeft reeds besloten, dat zij hem voortaan aan de staatszaken vreemd zal laten blijven, waarom hem een degelijk administrateur ter zijde gesteld zal worden. Verdere gevolgen zal zijn brief wel niet hebben, ofschoon men hier in de hoogste kringen ten zeerste op hem verbitterd is.

Naar men verneemt zal de regering de uitspraak in processen wegens majesteitsschennis, hoogverraad en verzet in Hongarije aan de militaire regtbanken opdragen, waardoor feitelijk de staat van beleg wordt ingevoerd.

De gemeenteraad van Triest heeft besloten, den heer *Sforzi* naar Egypte te zenden ter bestudering der zaak van het Suezkanaal, en om te onderzoeken, hoe het met die onderneming staat.

Uit Jassy schrijft men, dat de konservatief-liberale geest van het kabinet weder hoop geeft op een beteren toestand. De minister-president, prins Konrousi, stamt af van de oude vorsten des lands; hij is eerlijk en kundig, en bekend door zijne bekwame leiding der Bank en belangrijke werkzaamheden in speciale kommissien. Hij had steeds voor de eer van in het bestuur te zitten bedankt, maar zoodra hij begreep dat hij noodig was heeft hij toegegeven. Nevens hem staat de schrandere Alexander *Cantacuzène* en de volijverige *Leo Ghika* zoodat van dit ministerie wat goeds te wachten is.

BERLIJN, 31 Oktober.

Een onzer bladen deelt mede, dat op 20 Okt. de gedenksteen, geplaatst in het huis, waarin *Guts Muths* te Ibenhain heeft gewoond, op plegtige wijze is onthuld. In den steen is deze inskriptie gebeiteld: »Hier woonde *Joh. Christian Friedrich Guts Muths*, de stichter der Duitsche gymnastiek, geboren te Quedlinburg 9 Aug. 1759, gestorven te Ibenhain 1839. Deze gedenksteen is alhier geplaatst door Duitsche beoefenaars der gymnastiek op 9 Julij 1861.

Uit Polen ontvangt men nog steeds berigten over arrestatiën en militaire maatregelen.

LONDEN, 31 Oktober.

De *London Gazette* levert heden de officiële aankondiging der benoeming van lord *Monck* tot goev.-gen. van Canada en de N.-Amerikaansche provinciën. Zijn lordschap bevindt zich reeds sedert eenige dagen op de plaats zijner bestemming.

Niet onaardig is hetgeen de heer *Peel*, minister van oorlog in het kabinet *Derby*, aan zijne kiezers te Huntingson gezegd heeft over het ministerie en onze buitenlandsche betrekkingen. Men beweert, zeide hij, dat er geen groot verschil van meening meer onder onze politieke partijen bestaat. Dat is waar in zoover daarmede het tegenwoordige kabinet bedoeld wordt, want dit bevat mannen van alle partijen in zich en ik beschouw den edelen lord, die aan het hoofd der regering staat, als den vertegenwoordiger der konservative belangen en beginselen in dit kabinet. Zoolang hij dit standpunt blijft bewaren, zal hij geen feitelijke oppositie ontmoeten; verwonderlijk echter blijft het, hoe dit uit oude en jonge whigs, uit Peelisten en radikalen zamengestelde kabinet, bestaan kan. Het laat zich slechts daardoor verklaren, dat het aan geen kabinet tegenwoordig mogelijk is in de hoofdzaken een anderen weg in te slaan dan dien, welke door het geheele land duidelijk als de beste verklaard is. Overigens is het onderscheid tusschen konservative en radikale grondstellingen thans feitelijk even zoo groot als vroeger. Bij kalm weder kan men de bekwaamheid van den stuurman niet herkennen. Komen echter stormen opdagen en wordt de zee onstuimig, dan zal men, naar ik geloof, spoedig tweedragt onder de bemanning van het schip van den staat bespeuren. Thans prijzen de liberalen de buitenlandsche politiek van het kabinet nog, maken vergelijkingen tusschen lord *Derby* en lord *Palmerston*, en zijn trotsch op den hoogen rang en den grooten invloed welken ons land bij de overige staten inneemt. Ja, Engeland wordt in het buitenland wegens zijne magt en zijn rijkdom geacht en gevreesd, maar ook gehaat en verafschuwd door iedere natie. Men (graaf *Russell*) heeft ons onlangs gezegd, dat wij ons niet op de Fransche alliantie moesten verlaten, maar ook naar andere alliantiën omzien. Nu verzoek ik u echter mij een enkel land te noemen, dat niet liever eene alliantie met Frankrijk dan met ons zou sluiten. Vanwaar dit algemeen wantrouwen? Uit naijver jegens ons of omdat wij ons te veel op ons zelven laten voorstaan? Van staten geldt hetzelfde als van partikuliere zaken. Wie niet bereid is zijne meening met den degen te verdedigen, late het achterwege zich in den twist van andere lieden te mengen. En hoewel ik even hoogen prijs stel op de eer van Engeland als iemand anders, veroorloof ik mij toch de bescheiden vraag of wij aan eer en voordeel rijker geworden zijn, doordien wij ons in alle voorkomende geschillen mengen en ten allen tijde met groote aanmatiging optreden. Zekerlijk wordt diegene het meest geacht, die wanneer hij in een gedrang raakt, zorgvuldig vermijdt de personen regts en links op de voeten te trappen.

De *M. Post*, die tegenover het kabinet van Washington steeds groote welwillendheid heeft betoond, maakt uit de belendende cirkulaire van den Amerik. minister *Seward* op:

1. Dat het Noorden de erkenning van het Zuiden als eene oorlogsverklaring beschouwen zou, en dat
2. zulk eene erkenning eer van Engeland, dan van eenige andere mogendheid verwacht wordt.

Dit laatste blijkt o. a. uit de omstandigheid, dat de Unie niet alleen de kusten, maar ook de meeren in staat van verdediging wil stellen, welke de grensscheiding uitmaken tusschen de Unie en de Brusche bezitting. De *M. Post* verwondert zich over zulk een vrees, die door de houding van Engeland niet gebillijkt wordt. Engeland verlangt het Zuiden niet te erkennen, dat trouwens zelf nog niet bewezen heeft zijne onafhankelijkheid te kunnen handhaven. — Men mag trouwens niet vergeten, dat als Engeland katoen noodig heeft uit Z. Amerika, het graan uit het Noorden behoeft, dat nog onontbeerlijker is dan katoen.

Aan de *Times* wordt uit Parijs geschreven:

»Men bespeurt thans weder dezelfde onbehagelijke stemming, die bij elke klasse der maatschappij heerschte tegen het einde van het jaar, hetwelk den Italiaanschen oorlog voorafging, en die in 's keizers toespraak aan Oostenrijks gezant, bij de vermaarde nieuwejaars receptie op de Tuileriën, zoo plotseling weerklank vond. Er is in die stemming welligt overdrijving; maar men ontmoet hier in de zamenleving weinig lieden, die niet verklaren, overtuigd te zijn, dat Europa's vrede eerlang weder in gevaar zal worden gebragt."

Zekere *George K. Rozet* en *Paul Querouse* hebben te Nieuw-Orleans met een kapitaal van 40,000 dollars eene stoomschoenenfabriek opgerigt, waar dagelijks ongeveer 600 paar schoenen vervaardigd worden. Bij eenige uitbreiding en met behulp van 100 werklieden, kan diezelfde machine tot ongeveer 1600 paar schoenen daags leveren. Het werk wordt zeer geprezen, zoowel om netheid als soliditeit.

De *New-York Herald* vermeldt, dd. 16 Oktober: eene schitterende overwinning is door de Federalen dien dag te Bolivar Heights, nabij Harper's Ferry, behaald. De kolonel *Geary*, van het korps van generaal *Banks*, had aldaar met 450 man, 3 stukken geschut en zonder kavallerie, 3000 man infanterie, 7 stukken geschut en 500 kavaleristen ontmoet. Het gevecht duurde eenige uren en eindigde met de totale nederlaag der gekonfedereerden, die tevens een 32 ponder verloren.

De *New-York Herald* van 17 Oktober meldt, dat de batterijen der gekonfedereerden aan de Potomac, ofschoon voor 't oogenblik rustig, ten volle gewapend en wel bemand zijn, van Acquia Creek tot Oecoquan Creek, tusschen welke plaatsen 30 à 40,000 man zijn gelegerd. De stoombooten der federalen, die de rivier bevaren, zijn steeds blootgesteld aan het vuur dier batterijen, welker bedoeling is, eene flankbeweging onzer troepen op Frederiksburg te voorkomen.'

Men zegt, dat onder de hoofden der Zuidelijke partij groote onrust heerscht en dat de jongste militaire operatiën der generaals *Floyd* en *Wyse* deze heeren in ongenade hebben doen vallen. Volgens de laatste berigten stond de generaal *Fremont* op het punt Jefferson City te verlaten, ten einde de Zuidelijke troepen onder generaal *Price* verder te vervolgen.

PARIJS, 31 Oktober.

Gisteren moet het in den ministerraad zeer levendig zijn toegegaan, doordien graaf *de Persigny* er op heeft aangedrongen, dat in den *Moniteur* eene nota zou verschijnen, die zich in den geest der brochure *van de Laguéroniere* over de Rom. kwestie zou uitlaten.

De minister van marine zal zich naar Nizza begeven, om er de noodige voorloopige werkzaamheden te bevelen voor de oprigting eener hydrographische school en voor den aanleg van kust-batterijen.

Heden heeft de Bank van Frankrijk 94 millioen geïnkasseerd.

Men gelooft dat de komst van den Piemonteschen gen. *de Revel* niet slechts in betrekking staat tot het terugvorderen van de vier bersaglieri, die bij vergissing op pauselijk grondgebied zijn gekomen en aldaar gearresteerd zijn, maar dat de voorname beweegreden van zijn verblijf alhier voortvloeit uit de noodzakelijkheid, die er voor beide natiën bestaat, om militaire maatregelen te nemen, ten einde in het voorjaar niet door onvoorziene omstandigheden te worden overvallen.

De *Const.* bevat een art., waarin gevraagd wordt: „Waarom zijn wij sedert 12 jaar te Rome? Om de persoonlijke veiligheid van den paus te waarborgen. Kunnen wij altijd te Rome blijven? Stellig niet. Eene dringende noodzakelijkheid eischt dus eene schikking, waardoor de onafhankelijkheid van den pauselijken Stoel even als vroeger blijve bestaan. De onafhankelijkheid van een souverein, die voor zijne eigene veiligheid niet voldoende is, bestaat niet. Kan men zeggen, dat de paus onafhankelijk is, wanneer hij nu eens door de wapenen van Oostenrijk, dan eens door de Fransche wapenen, tegen eene onophoudelijk dreigende omwenteling wordt beschermd?"

De *Const.* oordeelt, dat die staat van zaken moet ophouden, en dat de Heilige Stoel aan de bedreigingen eener omwenteling onttrokken en in andere omstandigheden, die met den tegenwoordigen tijd overeenkomstig zijn, geplaatst moet worden. Het blad beklaagt zich, dat het hof van Rome dit nimmer heeft willen begrijpen, en dat het de moeijelijkheden steeds heeft vergroot en Frankrijks goeden wil ontmoedigd door zijne koppigheid, zijn tegenstand, zijne verblinding en soms door de beleedigingen van een zijner ministers.

Graaf *Recuerdo*, een zoon van *Maria Cristina* uit haar tweede huwelijk, die te St. Cyr zijne militaire opleiding genoten heeft en met generaal *de Beaufort* in Syrië geweest is, zal in het Spaansche leger aan de Mex. expeditie deel nemen.

Sedert eenige dagen is het te Parijs slecht weêr. De boulevards zijn over een groot gedeelte hunner uitgestrektheid letterlijk onbegaanbaar, ten gevolge der ondoeltreffende konstruktie van de goten. En als ware het niet genoeg dat de regen de wegen in moddersloten herschept, ziet men, terwijl het water plassend nederstroomt, de *arroseurs* nog gemoedelijk hunne gewone taak vervullen! Dat mag eerst onkreukbare trouw aan het consigne heeten!

Volgens berigten uit Petersburg, zou de regering eene uitgebreide zamenzwering hebben ontdekt, die geheel Polen omvat en ook vertakkingen in Rusland heeft.

Een te Oran (Algerië) verschijnend dagblad behelst het berigt, dat aldaar binnen kort een zeer vreemdsoortig regtsgeding zal worden behandeld. Verschillende vrachtrijders zijn namelijk voor de regtbank van policie gedagvaard, als beklaagd van geweigerd te hebben om de guillotine van Mersé-el-Kebir naar Tlemcen te vervoeren.

ADVERTENTIËN.

*** Bevallen van eenen ZOON, Vrouwe A. H. C. M. Baronesse VAN REEDE TOT TER AA EN AASTEIN, geboren GILLOT.
Huize Rupelmonde, onder Loenen a/d Vecht, den 31. October 1861.

*** Bevallen van eene DOCHTER GIJSBERTA VAN DAM, Echtgenoot van
Utrecht, P. A. RIJKEBUSCH.
1 Nov. 1861.

*** Heden overleed onze veelgeliefde Moeder en Behuwdmoeder A. H. E. WOLFF, Weduwe den Heer J. H. HARTMANN.
Utrecht, Uit aller naam
1 Nov. 1861. A. W. HARTMANN, Apothr.

*** Voor de vele bewijzen van hartelijke deelneming, ondervonden bij het overlijden van Mejufvrouw SARA MARIA RETEMEIJER, betuigt de familie haren dank.
Utrecht, 1 November 1861.

OPENBARE AANBESTEDING.

*** Burgemeester en Wethouders der stad *Utrecht* zullen op Zaturdag den 9. November 1861, des namiddags te een ure, ten Stadhuize, in het openbaar aanbesteden:

1o. Het VIJFDE PERCEEL *van de werken voor de Gasfabriek*, bestaande in het leveren van **950 roodkoperen Lantarens met toebehooren**, begroot op *f* 15,800.

2o. Het ZESDE PERCEEL *van de werken voor de Gasfabriek*, bestaande in het leveren van **430 Lantarenpalen, 250 groote Lantarenarmen, 200 kleine Lantarenarmen** en **30 Lantarenbeugels**, begroot op *f* 31,700.

De bestekken, voorwaarden, begrootingen en teekeningen liggen voor ter inzage aan de Stedelijke Gasfabriek en zijn aldaar, behalve de teekeningen, verkrijgbaar, voor de aanbesteding van het vijfde perceel voor *f* 2.— en voor die van het zesde perceel, voor *f* 3.— per exemplaar.

Op 9 November 1861, des voormiddags te *elf* ure, zal er aanwijzing op het terrein geschieden, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den heer J. M. VAN DER MADE, *Civiel-Ingenieur te Dordrecht.*

Utrecht, den 26. October 1861.
De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

GRIENDHOUT.

*** De GRIENDHOUT- en TEENVEILINGEN, ten overstaan van den Griffier Mr. P. R. VAN DEN BERG te Vianen, zullen plaats hebben te *Vianen* op 15 en 20 November, en te *Heicop* op 23 November e. k.

*** De Notaris VAN MEERLANT, gevestigd te Utrecht, zal veilen op Woensdag den 20. November 1861, ten 12 ure, te Abcoude, ten huize van den Heer J. BROUWER, in het logement »*de Eendragt*."

No. 1. Eene kapitale HOFSTEDE, genaamd »*KERKZIGT*," bestaande in Bouwmanswoning, Stallingen, Schuur, Hooiberg, enz., Tuin, Erf en allerbeste WEI- en HOOILANDEN, te zamen groot ruim 14 bunders, in de gemeente Diemen, nabij Diemerbrug, aan de Diemerlaan;

No. 2. Ruim 14 bunders allerbest WEI- en HOOILAND, mede gelegen in Diemen, nabij Diemerbrug, tegenover het perceel No. 1, en daarbij gebruikt wordende.

No. 1 en 2 eerst elk afzonderlijk en daarna te zamen te veilen.

No. 3. Eene kapitale HOFSTEDE, genaamd »*VEELUST*" bestaande in Bouwmanswoning, Stallingen, Schuur- en Hooiberg enz., Erf, Tuin en Boomgaard, en uitmuntende WEI- en HOOILANDEN, te zamen groot ongeveer 35 bunders, in de gemeente Weespercarspel, aan de Vecht, in den Hondswijkerpolder.

No. 4. Eene kapitale HOFSTEDE, genaamd »*BEERENSTEIN*," bestaande in Bouwmanswoning, Stallingen, Schuur en Hooiberg, enz., Erf, Tuin en uitmuntende WEI- en HOOILANDEN, te zamen groot ongeveer 22 bunders, naast No. 3, in dezelfde gemeente en polder.

En No. 5. Ruim 11 bunders best WEI- en HOOILAND, in Weespercarspel in den Oostpolder, aan den 's Gravelandschen weg.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten Kantore van voornoemden Notaris.

*** De Notaris VAN HEIJST, te Wijk bij Duurstede, zal, op Woensdag, den 20. November 1861, nadenmiddag ten een ure, in het Schippershuis, te Wijk bij Duurstede, verkoopen:

7 bunders 14 roeden **Elzen en Esschen HAKHOUT**, onder Amerongen, aan den Lekdijk, tusschen de dijkpalen no. 113 en 114, in acht perceelen.

Nader onderrigt ten kantore van den Notaris HONDIUS VAN DEN BROEK, te Utrecht, en voornoemden Notaris VAN HEIJST.

PUIKE WINTER AARDAPPELEN en APPELEN,

*** aangevoerd per schip *Cornelia*, eene kleine partij *extra* beste **Zeeuwsche Aardappelen**, à *f* 7.— het mud.

Puik **Beijersche** *(welke niet groot, niet blaauw in den kelder of zwart in het koken worden, geen diepe pitten hebben en bepaald goed blijven)* à *f* 4,50 het mud en 32 en 34 cents de 7 kop.

Roode dito à *f* 5.— het mud en 34 cts. de 7 kop.

Puik **Engelsche** (zonder bederf) à *f* 5,50 het mud en 40 cts. de 7 kop.

Keurige **Winter Appelen** bij het mud en 5 kop verkrijgbaar.

Citroenen *f* 0 45 het dozijn.

D. A. DU MOSCH.
Kelder Massegastrap. Oudkerkhof F 41.

ATTENTIE s. v. p.

*** Het **MÉLACROME**, dat *gratis* kan beproefd worden, is een plantaardig en bederfwerend kleursel voor het haar en den baard in verschillende nuances en zonder de minste moeite aan te wenden.

NB. Men gelieve alleen voor echt te erkennen, de **Mélacrôme**, die met de handteekening voorzien is van
F. LABBÉ, 45, Lijnmarkt.

OESTER BERIGT.

*** A. VAN BROEKHUIJZEN, in de Lijnmarkt te Utrecht, heeft heden weder aangekregen eene extra partij blanke gespeende **Texelsche, Zeeuwsche** en **Engelsche OESTERS**, opregte *Bergsche Anchovisch*, *fijnzonte*, *Gemarineerde* en *Bootsman-Winterharing*; beste blanke gebeukte *Leng* en *Rondstokvisch*, *Paling in gelei*, *Engelsche Bokking*, *Kreeften* in bussen, *Sardines à l'Huile*; en verder alle soorten van echte *Minerale Wateren*, *Friedrichshaller* en *Pilnauer Bitterwater*, alsmede *fijne Engelsche Bieren*.

*** Een **WAGENMAKERSKNECHT**, zijn vak grondig verstaande, kan vast werk bekomen bij de Wed. M. VAN MEGDEN, Korte Elisabethstraat, Utrecht. Brieven franco.

URBANUS PILLEN
volgens het echte recept bereid,

*** zijn zacht **laxerend** en **bloedzuiverend**, bijzonder goed voor de GAL en ongesteldheden der MAAG. Te verkrijgen in verzegelde doosjes van 30 Cts. het doosje, bij de Depothouders te
Vianen, bij G. SWAVING.
Utrecht, L. J. GROOTENDORST, Apotheker buiten de Waard.

Bij den laatsten ontvangen **Dupont's Slijm-Elixer** van Dr. GUILLÉE à *f* 2,— de flacon.

*** De Zalf en Pillen van Holloway. Alles wordt *genezen*, alles *geheeld*. Deze geneesmiddelen, ontdekt door Professor Holloway, hebben de algemeene goedkeuring van alle natiën verworven door hunne magtige uitwerking in het genezen van zweeren, puisten en andere huidziekten, die ontstaan door onzuiver en zwak bloed of door bedorven afzondering. Bij alle toevallige kwetsuren, als kneuzing, brandwonden, verrekking, snijwonden en ook schurft, geeft de Zalf van Holloway onmiddelijk verligting en later eene volkomen genezing. Stijve gewrichten, witte gezwellen en puisten van iederen aard worden genezen, wanneer men deze zuiverende middelen gebruikt. Bij alle zigtbare ongesteldheden van langen duur moeten de Pillen even als de Zalf beurtelings aangewend worden. De Zalf verdrijft de kwaal, de Pillen zuiveren het bloed en versterken het ligchaam.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes pillen à *f* 0,80, *f* 18, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf a 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht; bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort; en bij J. STRAATMAN, hoofddepôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maide Lanne. HOLLOWAY'S etablissement.

VOOR GOEDEREN EN PASSAGIERS,
ligt te Rotterdam in Lading,
NAAR

BATAVIA
EN
SOERABAIJA,

het Nederl. gekoperd Barkschip

ALMONDE,

Kapitein H. G. SURIE.

Het Schip is bijzonder goed ingerigt tot den overvoer van PASSAGIERS en voert een' bekwamen Scheepsdocter.

Adres bij de Bevrachters *'T HOEN HUDIG & COMP*, en de Cargadoors *WAMBERSIE & ZOON* en *HUDIG & PIETERS.*

*** De ondergeteekende berigt, dat hij weder eene lading **echte Zeeuwsche Aardappelen** heeft aangekregen, tegen *f* 6,50 per mud; per kop 45 Cts., liggende met het schip over de Wijckstraat. Alsmede dat bij hem te bekomen **echte Rhursche Steenkolen**, zeer Grof per mud *f* 1,50 en Stukken *f* 2,—.
J. VAN DER GRIFT.

INLEIDING
TOT DE KENNIS VAN DEN ISLAM
ook met betrekking tot
DEN INDISCHEN ARCHIPEL,
DOOR **G. K. NIEMANN.**

wordt uitgegeven bij M. WIJT & ZONEN en is alom te bekomen. Prijs *f* **4,50**.

MARKTBERIGTEN.

AMERSFOORT, 1 November 1861.

Tarwe van *f* 11.00 tot *f* 13.00. Rogge van *f* ... tot *f* 8.50. Boekweit van *f* 7.00 tot *f* 8.50. Aardappelen van *f* 2.75 tot *f* 3.25 het mud. Hoenderijen van *f* 3.30 tot *f* 4.00 de 100 stuks. Boter van *f* ... tot *f* 1.06 het Ned pd. Kaas van *f* 30 tot *f* 40 de Ned. pd.

AMSTERDAM, 1 November.

Tarwe zonder handel. Rogge onveranderd; 123 pd. Pruiss. *f* 249; 118 pd. Arch. *f* 241; 126 pd. Pol. *f* 255; 118 pd. Memel *f* 238; 120 pd. Arch. *f* 245; pd. dito *f* 244; 125 pd. dito *f* 257, 259; op levering Maart, April en Mei *f* 233. Garst iets lager; 111 Deens. *f* 205.

ARNHEM, 1 November.

Oude weit van *f* 9.10 tot *f* 13.85. Nieuwe weit *f* 10.20 tot 15.00. O. Rogge van *f* 0.00 tot 0.00. N. ... van *f* 8.10 tot *f* 9.00. Boekweit van *f* 7.00 tot *f* ... Garst van *f* 7.20 tot *f* 7.30. Zware Haver van *f* ... tot *f* 5.00. Ligte Haver van *f* 3.20 tot *f* 3.70. Duivenboonen van *f* 9.50 tot *f* 10.00. Graauwe erwten *f* 14.50 tot *f* 15.00. Groene erwten van *f* 14.00 tot *f* 15... Aardappelen van *f* 2.90 tot *f* 4.00. Appelen *f* 3.50 tot *f* 5.20. Boter. per N. pd. van *f* 1 00 tot *f* ...

STRAAT-VERLICHTING.

Nov.	Gaz-verlichting. Aansteken.	Gaz-verlichting. Blusschen.	Olie-verlichting. Aansteken.	Olie-verlichting. Blusschen.
3	6 uur.	4 uur.	6 uur.	4 uur.
4	6 "	4 "	6 "	4 "
5	6 "	4 "	6 "	4 "
6	6 "	4 "	6 "	4 "
7	6 "	4 "	6 "	4 "
8	6 "	4 "	6 "	4 "
9	6 "	4 "	6 "	4 "

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenb...*)

Nov.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr. (N. K.)	Barom. bij 0°	Ther F.	Afwijk d. Temp.	Vochtigh	Gev. regen	Opmerkingen
1	2	z.	9.0	744.16	44.2	— 5 2	0.86	0.1	Zw. bew.
	10	zw.	7.0	42.65	40.6	— 2.9	0.92	2.3	Zw. bew.
2	8	zw.	8.0	40.96	38.3	— 4.3	0.90	0.4	id.

1 Nov. 's morg. Barometerhoogten in afdalende ... Brest, Plymouth, Portsmouth, Hartlepool, Utrecht, Havre. Grootste verschil = 4.8 mm.

AMSTERDAM 1 November 1861.

Nederland.				
Werkel. Schuld	2 1/2 pCt.	63 15/16	64	64
" "	4 "	99	99 1/8	99
Oostindische Leening .	4 "	93 1/8		
Aand. Handelm. . . .	4 1/2 "	139	139 1/4	139
België.				
Certifik. Adm. Bbk. .	2 1/2 "	53 3/8		
Certifik. bij *Rothschild*	2 1/2 "	53 7/8		
Spanje.				
Obligatiën	2 "	41 5/8	41 3/4	41...
"	3 "	50 1/8		
" Binnenl. . .	3 "	47 1/8		
Amortisable Schuld		16 7/16	16 9/16	16...
Bewijzen Coupon		6	6 1/8	6...
Portugal.				
Obligatiën	3 "	46 1/2	46 9/16	46...
" 1856/59 . . .	3 "	45 11/16		
Rusland.				
Oblig. *Hope & Comp.*	5 "	102		
Oblig. 1828/29	5 "	101		
Cert. 1831/33.	5 "	81 1/8		
Oblig. 5de Serie. . . .	5 "	82		
" 6de Serie 1855	5 "	93 3/4		
" te Londen . . .	4 1/2 "	90 3/8		59...
" te Londen 1859	3 "	59 9/16	59 5/8	
" bij *H. & Co.* 1860	4 1/2 "	89 7/8		55...
Certifik. van Assig. . .	6 "	55 3/8	55 1/2	
Polen.				
Obligatiën	4 "	75 1/2		
Oostenrijk.				
Oblig. bij *Goll & Comp.*	4 "	42 7/8		45...
Oblig. Metalliek	5 "	45 3/4	45 13/16	
" Metalliek	2 1/2 "	24		
" Rente Amst. . .	5 "	68 13/16	68 7/8	54...
" Nat. 1854	5 "	54 1/2	54 5/8	
Bankaktiën		633	634	
Aandeelen 1854		190		
" 1860		353		
Braziliê.				
Geldleening 1860 . . .	4 1/2 "	90 1/8		
Amerika.				
Ecuad. Obligatiën 1855.		15 3/8		90...
Venez. Obligatiën . . .	3 "	20 /8	20 1/2	
" "	1 1/2 "	10 9/16	10 5/8	
Gren. Obligatiën . . .	4 1/4 "	14 5/8	14 13/16	97...
Mexico. Obligation . .	3 "	26 15/16	27 3/8	
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7 "	85 1/2		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 261 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Gemeente Raad van Utrecht.

Zitting van Donderdag avond 24 Oktober.

Voorz. Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 25 leden; afwezig de HH. *Trip*, *Koene*, *van Doorn* en *van Geuns*.

Aan de orde zijn de beraadslagingen, over de gemeentebegrooting, en wel in de eerste plaats over de uitgaven:

Volgn. 42 Jaarwedden . . . . . *f* 40170

De komm. stelt voor, den hieronder voorkomenden post: Jaarwedde van den kommies-archivarius, *f* 800 aldus te veranderen: Jaarwedde van den archivarius *f* 1200.

De *Voorz.* heeft hiertegen bezwaar. Hij meent, dat men die zaak moet beschouwen in verband met andere traktementen, en acht het daarom wenschelijker, met het oog op den persoon dien B. en W. op het oog hebben, het traktement aanvankelijk op *f* 800 te stellen. Spr. acht *f* 1200 wat hoog in verhouding tot de traktementen van andere ambtenaren die veel en belangrijk werk hebben.

De heer *Jongeneel* zegt, dat de komm. eenparig van oordeel was, dat aan een archivarius *f* 1200 moest worden toegelegd, om de werkzaamheden aan die betrekking verbonden. Meenen evenwel B. en W. dat het beter ware, dat cijfer als maximum aan te nemen en als minimum *f* 800, de komm. zal zich er mede vereenigen.

De *Voorz.* zegt, dat er alleen verschil schijnt te bestaan over het uittrekken van den post op de begrooting, en dat hij dáártegen niets heeft.

De heer *de Graaf* is er voor, *f* 800 uit te trekken; terwijl hij weet, dat de ambtenaar 1. kl. *f* 700 heeft, vindt hij *f* 800 een ordentelijk traktement, en het is niet te verwachten, dat het reeds in den loop van het eerste jaar tot *f* 1200 zal worden verhoogd.

De heer *Boer* zal niet tegen het voorstel der komm. zijn, na de inlichting door den heer *Jongeneel* gegeven. Spr. meent ook, dat het niet anders beschouwd kan worden, want het geldt een ambtenaar die moet worden aangesteld buiten het kader der verordening. Er zal dus in die verordening eene wijziging moeten gebragt worden, en bij het daartoe strekkende voorstel zal het B. en W. vrijstaan, eene voordragt te doen betreffende het traktement van dien nieuwen ambtenaar.

De heer *Pabst* zegt, dat het de bedoeling van de komm. is, de som van *f* 1200 voor het traktement van den archivaris als maximum vast te stellen. Zij wil B. en W. in de gelegenheid stellen, het traktement, naarmate van de bekwaamheid van zulk een ambtenaar, aan den raad voor te stellen.

De heer *Visscher* vraagt of die ambtenaar op zich zelven zal staan, of in verbinding met een ander ambtenaar.

De *Voorz.* antwoordt, dat de sekretaris belast is met het archief; dat als custos tot nog toe de heer *Boers* werkzaam geweest is; dat echter langzamerhand meer behoefte is ontstaan aan iemand die opspoort, onderzoekt, registreert, en nu het denkbeeld was, onder den sekretaris iemand aan te stellen die niet alleen op zich zelven werkt, maar ook in verband met hetgeen hem wordt opgedragen van wege het stedelijk bestuur. Om nu dat denkbeeld naauwkeurig uit te drukken wilde men dezen ambtenaar aanvankelijk noemen kommies-archivaris. Spr. gelooft ook, dat als men iemand heeft, die zich aan dien werkkring wijdt en zich onmisbaar maakt, *f* 1200 niet te veel is, maar aanvankelijk zou Spr. denken, dat men het wat lager moet stellen. Is het echter een maximum, dan is het onverschillig hoeveel wordt uitgetrokken.

Met 11 stemmen tegen die der HH. *Boer*, *Sanders*, *v. Veersen*. *v. Lier*, *Visscher*, *de Graaf*, *de Jong*, *de Muralt* en den Voorz. wordt het voorstel der komm. betreffende de titulatuur aangenomen. Met 17 stemmen tegen die der HH. *Bisdom*, *Visscher* en *de Graaf*, wordt daarop eveneens de verhooging aangenomen, waarna het art. voorloopig wordt goedgekeurd, even als de drie volgende.

Volgn. 46. Kosten van stukken die ten behoeve der gemeente geschreven of gedrukt worden *f* 1800.

De heer *Sanders* neemt deze gelegenheid te baat ten einde een wensch te kennen te geven, ten opzigte van het gemeenteverslag en al wat betreft het hoofdstuk *Onderwijs*. Spr. acht het wenschelijk, dat daarin meer een duidelijk beeld gegeven worde van den toestand van het lager onderwijs, b. v. dat men beter kan zien, welke gelegenheid hier bestaat, om onderwijs te ontvangen, waarin en voor hoeveel geld. In de verslagen van sommige andere gemeenten komt het geheele verslag voor der plaatsel. schoolkommissie; in hoeverre men dit hier wil volgen wenscht Spr. geheel over te laten aan B. en W, maar de overnamen der bij dit verslag gevoegde statistische tabellen acht hij althans zeer wenschelijk; niet alleen voor de leden van den raad ware het een groot gemak bij de beoordeeling van alle voorstellen het lager onderwijs betreffende, maar ook voor het publiek. Is er ééne zaak die groot belang heeft bij publiciteit, dan is het die van het lager onderwijs. Spr. gelooft dat het gemis aan belangstelling en de verkeerde oordeelvellingen hoofdzakelijk daaraan zijn toe te schrijven, dat men niet genoeg met de zaak bekend is. De wijkmeesters in deze stad geven zich ieder jaar de moeite, die inderdaad alle erkenning verdient, om nategaan hoevele kinderen in iedere wijk al of niet huis- of schoolonderwijs ontvangen; en nu zou het, b. v. bij de oprigting eener nieuwe armenschool van belang wezen met hunne opgaven voor iedere wijk afzonderlijk bekend te zijn, in plaats van de globale opgave, die in het verslag wordt gevonden; en niet alleen voor den raad zouden zulke opgaven van groote dienst zijn, ter bepaling van de plaats, waar aan eene nieuwe school het meest behoefte is, maar ook voor de onderscheiden korporatiën en partikulieren hier ter stede, die zich met loffelijken ijver de zaak van het volksonderwijs aantrekken. Een ander punt betreft de kosten van uitgebreid lager onderwijs. Op het oogenblik schijnt de overtuiging nog niet te bestaan, dat het wenschelijk is, eene openbare school voor meer uitgebreid lager onderwijs op te rigten; indien men uit de tabellen evenwel zag, dat, op een paar scholen na, die in exceptionnelen toestand verkeeren, geen uitgebreid lager onderwijs in al de vakken kan genoten worden voor minder dan *f* 80, dan gelooft Spr. zou men er over beginnen te denken, of het niet zaak was, zoodanige openbare school op te rigten. Spr. meent dat het een voordeel zou zijn, als het gemeente-verslag op zulke zaken de aandacht vestigde.

De *Voorz.* acht het wenschelijk, dat het gemeenteverslag zoo volledig mogelijk zij, en zal daarom gaarne de denkbeelden die worden geopperd bij B. en W. ter sprake brengen.

Het art. wordt met het volgende zonder hoofdomvraag aangenomen.

Volgn. 48. Kosten van het aanleggen en bijhouden der registers van den burgerlijken stand en der bevolkingregisters . . . . *f* 2,250.

De heer *de Graaf* vraagt of ook hier gelijk elders vrijdom van zegel voor de registers van den burgerlijken stand is aangevraagd.

De *Voorz.* herinnert, dat bij eene vorige gelegenheid de raad dit aan B. en W. heeft opgedragen. Spr. voegt er bij, dat nu het ook weder elders geschied is, B. en W. het zaak geacht hebben er weder op aan te dringen.

De heer *Boer* deelt mede, dat het dagelijksch bestuur zich omtrent deze zaak gewend heeft tot den minister van binnenl. zaken, maar dat het tevens, in afwachting van eenig berigt hierop, besloten heeft, de groot-formaatzegels af te schaffen en de registers aan te leggen op kleine zegels van 45 cents, hetgeen eene besparing voor stads kas van ongeveer de helft zal uitmaken.

De heer *Pabst* verwonderde zich over de gedane vraag; en zeide, dat bij de komm. het voorstel onderzocht is, maar zij daaraan geen gevolg gegeven heeft, omdat haar is gebleken, dat B. en W. zich reeds, namens den raad, tot afschaffing der zegelregten, tot den koning hadden gewend.

De heer *de Graaf* twijfelt niet, of de komm. heeft alles onderzocht wat noodig is, doch wil de vrijheid behouden, ook opmerkingen te maken, zonder dat hij geacht zal worden daardoor de komm. aan te vallen.

De heer *Pabst* zegt, dat hij als rapporteur der komm. het bovenstaande heeft gezegd, omdat het altijd aangenaam is voor de komm., te kunnen mededeelen de redenen, waarom zij heeft gemeend aan bedenkingen van leden, die haar ook juist voorkwamen, geen gevolg te hebben gegeven.

De *Voorz.* ziet gaarne, dat niet alleen de komm., maar ook elk lid zijne aandacht wijdt aan wat in het belang der stad strekken kan. B. en W. zijn steeds bereid alle mogelijke inlichtingen te geven. De vraag is geweest, of de raad zich tot de hooge regering zou wenden; drie jaren geleden echter hebben B. en W. dat voorgesteld, en toen is van den raad het voorstel uitgegaan, B. en W. dit te laten doen namens den raad. Ten gevolge daarvan hebben B. en W. de zaak niet op nieuw in de verg. gebragt, maar op nieuw zelven gehandeld.

Zonder omvraag wordt het art. met de beide volgende goedgekeurd.

Volgn. 51. Abonnement op het staatsblad, het provinciaal-blad, de staats-courant enz. en aankoop van boekwerken . . . . *f* 600

De heer *Sanders* zou wenschen dat, uit dezen post iets wierd besteed, om eenige exemplaren meer van het verslag der handelingen van den gemeenteraad te hebben, die dan ten stadhuize aanwezig zouden zijn, zoodat de leden die des noods ter inzage konden met zich nemen. De nieuwe leden hebben steeds moeite om de exemplaren van vroegere jaren te krijgen, en dit bezwaar zal natuurlijk hoe langer hoe meer toenemen.

De *Voorz.* wil gaarne zien, of het nog mogelijk is dergelijke verslagen aan te schaffen. Moesten de exemplaren op nieuw worden gedrukt, dan zou het echter moeijelijker zijn. Spr. meent echter te kunnen verzekeren, dat altijd een exemplaar ter leeskamer ten stadhuize aanwezig is.

De heer *Sanders* acht het van belang, dat er meer zijn, zoodat men er des noods een met zich kan nemen. Van de verslagen der Staten-vergadering zijn eveneens meerdere exemplaren ter griffie aanwezig.

De *Voorz.* zegt, dit punt in overweging te zullen nemen.

Het art. wordt met de volgenden dezer afd. zonder hoofdomvraag voorloopig goedgekeurd.

Volgn. 57. Jaarwedden, toelagen, veranderlijke belooningen, schadeloosstellingen, vergoedingen, en bureaukosten van den Gemeente-Ontvanger, den Kontroleur, de Sub-Ontvangers, Kommiezen, Wakers enz., ... *f* 29,500.

Door de komm. is voorgesteld den hieronder voorkomenden post van *f* 1,170 voor bureaukosten voor onderscheidene kantoren, met *f* 100 te verminderen.

De heer *Pabst* zegt, dat de komm. in het rapport verzocht heeft, dat aan de aangrenzende gemeenten van de stad, waar geene belasting op het gedistilleerd bestaat, een verzoek zal worden gedaan, om die belasting in te voeren. Zij had bepaald het oog op Westbroek, alwaar een depôt van gedistilleerd bestaat, waaruit des nachts naar de stad jenever wordt gebragt. Hij kan de verzekering geven, dat de meeste welwillendheid bij den burgemeester van die gemeente bestaat, om behulpzaam te zijn die sluikerij tegen te gaan.

De *Voorz.* acht het verlangen van den heer *Pabst* ook zeer wenschelijk; met Ysselstein en andere gemeenten hebben B. en W. het reeds gedaan. Spr. zal het punt bij B. en W. ter sprake brengen.

Zonder hoofd. omvraag wordt het art. met de volgende voorloopig goedgekeurd tot

Volgn. 65. Gaarderloon voor de invordering der sluisgelden te Vreeswijk . . . *f* 1,500.

De heer *Schuurman* acht dit een terugkeeren tot een vroegeren toestand, die niet wenschelijk werd geacht en vermeerdering geeft van posten en bedieningen; bovendien is de kontrole op de gaardering hoogst moeijelijk. De vroegere vexatiën bij verpachtingen waren meer te wijten aan de tarieven zelven, die hoogst onvolledig waren; thans is alles meer op eenvoudige leest geschoeid en zullen dus die vexatiën minder voorkomen. Bij inzage van het tarief, dat alleen op de tonnemaat berust, weet ieder schipper, wat hij te betalen heeft. Spr., zegt dat in den aanvang de gaardering van de sluis aan de Waardpoort en aan de Vaart niet als beginsel is aangenomen, maar alleen om eerst te weten, wat naar het nieuw tarief de inkomsten zouden zijn, ten einde daarna tot de verpachting over te gaan.

De heer *Jongeneel* zegt, dat de komm. oordeelde, dat de tol aan den Hinderdam en de sluis aan de Nieuwersluis niet meer moest worden verpacht, om de schipperij niet langer aan allerhande knevelarijen en vexatiën bloot te stellen, dat sluizen bovendien bezittingen zijn, waar zeer veel van eene goede behandeling afhangt, en de ondervinding leert, dat wanneer een vertrouwd en eerlijk ambtenaar wordt aangesteld, die panden beter behandeld worden en de schipperij tevreden is. De komm. meende zich te mogen beroepen op de sluizen buiten de Weerd en te Vreeswijk, waar geene enkele klagt meer vernomen wordt, achtte het in deze van te meer belang, omdat het wenschelijk is dat voor genoemde tol en sluis een nieuw tarief van heffing worde daargesteld.

De heer *v. Nooten* voert nog het volgende aan. Bij de vroegere behandeling van een geschil tusschen een schipper en den pachter is gebleken, dat ten aanzien van de heffing dier gelden soms groot verschil kan bestaan, en de schippers soms klagen, dat zij ten gevolge van het oud tarief aan vele vexatiën blootstaan. De heer *Schuurman* zegt, dat er een nieuw tarief bestaat. Het is Spr. niet bekend, dat ten opzigte van de bedoelde sluis-, tol- en jaagpadgelden een nieuw tarief in werking is gekomen. Spr. wijst er ook op, dat de gaardering voordeeliger is voor de gemeente, want aan de sluizen te Vreeswijk en aan de Waard-barrière is de opbrengst reeds *f* 1000 hooger geraamd, dan het vorige jaar. Bij verpachting zal dat voordeel alleen komen in handen van den pachter. Het is waar, men dient daarvoor een eerlijk ambtenaar te hebben, maar die meent Spr. dat onder de belastingambtenaren wel zijn te vinden.

De heer *Schuurman* merkt aan, dat wat de heer *Jongeneel* zegt omtrent de zorgvuldiger behandeling en de daardoor verminderde kosten van onderhoud, wel gezegd maar niet bewezen wordt. Spr. wijst er op, dat de gaarder niet zelf de sluis opent en digt doet, maar het door zijne bedienden laat verrigten. Spr. gelooft, dat bij verpachting even goed voor zorgvuldige behandeling te waken is. De heer *v. Nooten* zegt, dat er reeds moeijelijkheden zijn geweest met de sluis te Nieuwersluis. Spr. herinnert

zich, dat ook toen is aangedrongen op een nieuw en eenvoudiger tarief. Spr. hoort nu, dat het oude nog bestaat, het ware dus nu juist een geschikte tijd om het nieuwe in te voeren. De heer *v. Nooten* spreekt van meerdere opbrengst, maar Spr. acht die niet het gevolg van de gaardering, maar van het toenemen der scheepvaart. Spr. neemt gaarne aan, dat de heer *Jongeneel* niet juist weet, wat de sluis te Nieuwersluis opbrengt, maar hij neemt niet aan, dat niemand het weet. Die pachten wil, heeft daarnaar wel geïnformeerd. Dat er wel eerlijke ambtenaren te vinden zijn, geeft Spr. toe, maar hij houdt vol, dat nergens minder kontrole op is dan op deze zaak.

De beer *Pabst* zegt, dat zeker de loffelijke ijver van den heer *Schuurman*, om het aantal ambtenaren niet te vermeerderen, hem zeker zoo sterk doet ijveren tegen het innen bij gaardering van de tol- en sluisgelden aan de Nieuwersluis. Bovendien ziet dat lid, bij verpachting, eene hoogere opbrengst te gemoet dan bij gaardering. De kommissie had een ander standpunt. Zij wil niets meer ontvangen dan de opbrengst, maar ook deze geheel, en begreep, dat door de verandering van het tarief, welke met 1862 moet plaats vinden, alleen door gaardering de ware opbrengst kan gekend worden. De rapporteur beschouwt „sluis- en tolgelden op straatwegen," als belastingen, die hij niet ongeneigd zou zijn, alle bij gaardering te innen.

De *Voorz.* zou wel geneigd zijn, aanvankelijk als proef de gaardering aan te nemen, omdat beide tarieven herzien moeten worden, en men bij verpachting met den pachter dus moeijelijkheden zal hebben, daar men dezen niet kan waarborgen, dat op diezelfde voorwaarden de pacht eenige jaren kan worden gegund. Maar al was het, dat geene verandering in het tarief wierd gebragt, zoo heeft toch de ondervinding geleerd, tot hoeveel verschil het bestaand tarief aanleiding geeft. Spr. kan evenwel het met de kommissie niet voor zeker aannemen, dat men voor *f* 400 een geschikt persoon zal kunnen vinden.

De heer *v. Lier* erkent, dat voor beide gevoelens aannemelijke gronden bestaan. Spr. acht zich echter verpligt een bezwaar mede te deelen aan de wet ontleend. Hij heeft hooren beweren, dat de gaardering zou zijn heffing van belasting; is dat zoo, dan is de vraag, of het wettig is, binnen de gemeente eene belasting door een van stadswege aangestelde ambtenaar te doen heffen, en of zulks in de gevolgen niet konflikt zou kunnen opleveren.

De *Voorz.* gelooft, dat het denkbeeld van den heer *van Lier* dit is, dat alles moet worden ontvangen door den gemeente-ontvanger. Spr. heeft reeds meer beweerd, dat dit onmogelijk is, vooral als die gelden moeten geïnd worden buiten de stad, zoodat het Spr. vrij onverschillig voorkomt, of een gemagtigde van stadswege de gelden int, of dat verpachting plaats vindt. Het bezwaar door den heer *van Lier* aangevoerd, heeft hier jaren bestaan, en Spr. moet erkennen, dat hij het gewigt er van niet begrijpt.

De heer *Bosch* oordeelt dat het hier geene belasting geldt; maar dat het is eene heffing voor het gebruik van gemeente-eigendom, dat naar het burgerlijk regt en niet naar het publiek regt der gemeente toekomt. De sluis te Nieuwersluis ligt buiten het territoir der gemeente Utrecht, en hoe is het denkbaar, dat de gemeente Utrecht buiten haar gebied belastingen heft? Deze sluis verkeert in denzelfden regtstoestand als die te Vreeswijk en aan de Weerdbarrière. Spr. acht de publieke verpachting wenschelijk en beaamt niet de gronden, waarop hij op de gaardering hoort aandringen. Opmerkelijk vindt hij het, dat nu door eenige dier leden op de gaardering wordt aangedrongen, terwijl juist zij in de Statenvergadering, tot de publieke verpachting van den tol aan den Beusichemschen Mac-adam-weg hebben medegewerkt.

De *Voorz.* geeft in overweging, om geene diskussiën, in eene andere verg. gehouden, hier ter bestrijding aan te voeren. Spr. zou ook denken, dat het geen zaak is, te beslissen, dat het eene belasting is.

De heer *Pabst* zegt, dat hij gaarne wil erkennen, dat zijne beschouwing, dat de bovenbedoelde inkomsten belastingen zijn, geenszins de vergadering bindt, en dat er ook gronden voor eene andere meening zijn.

De heer *de Muralt* zegt, dat wat de heer *Bosch* het laatst meêdeelde juist is, doch dat men niet vergeten moet, dat het hier een privaatregt der gemeente is, terwijl die andere tol publici juris was.

De heer *v. Lier* acht zich verpligt tegen de interpretatie, door den heer *Bosch* gegeven, te waarschuwen; de gemeentwet laat toe, voor het genot en gebruik van gemeente eigendommen betaling te heffen, doch zulks slaat slechts op de individus, die van dien eigendom der gemeente bepaald en uitsluitend genot of gebruik hebben, hetwelk voorzeker niet op sluisgelden kan worden toegepast, nademaal een ieder tegen betaling volgens tarief vrijelijk de sluis kan passeren, zonder dat iemand gezegd kan worden, uitsluitend het gebruik of genot van de sluis te hebben, uit welke onderscheiding duidelijk blijkt, dat de heffing van sluisgelden, in den strikten zin, die eener belasting kan worden genoemd. Wat de opmerking van den Voorz. betreft, antwoordt Spr., dat hij, zoo lang hij de eer zal hebben lid van dezen raad te zijn, zich steeds zal vasthouden aan de bepalingen der gemeentewet. Dat eene zaak lang heeft bestaan, kan geen regt geven om haar te bestendigen als zij onwettig is. Als men inziet gedwaald te hebben, is men verpligt de dwaling ten allen tijde te herstellen.

De *Voorz.* geeft alsnu in overweging, zich omtrent het beginsel te verklaren.

De heer *Schuurman* merkt aan, dat gelijk het thans is geformuleerd, er eene beslissing over het beginsel zoude genomen worden. Hij had die strekking der kommissie ook zoo opgevat, en is er in bevestigd door het gezegde van den heer *Pabst*, dat hij er niet tegen zou zijn, zelfs de tollen bij gaardering te innen. Spr. heeft in den aanvang gestemd voor de gaardering der sluis aan de Vaart, maar niet als beginsel.

De *Voorz.* zegt, dat men thans zal stemmen over het voorstel der kommissie.

Met 13 stemmen tegen die der HH. *Metelerkamp*, *Jongeneel*, *Pabst*, *Roïjaards*, *v. Schermbeek*, *van Nooten*, *Ram*, *de Jong*, *de Muralt*, *Martens*, *Karsten* en den Voorzitter wordt het voorstel der komm. verworpen.

De heer *Jongeneel* zegt, dat hij de afstemming betreurt omdat de schipperij op nieuw aan alle vexatiën en willekeurige uitleggingen van een tarief zal onderworpen worden. Hij doet aan het bestuur nu de vraag, of er een nieuw tarief te wachten is. Het oude tarief behoort tot het grijs verleden, en tot den nacht der tijden, toen onze vaderen de Vecht nog als een speelvaart beschouwden; van daar de uitdrukkingen van jagten, speeljagten en huismanschuiten. Maar bovendien, is een tarief gangbaar, waarnaar van een tjalk van 60 ton 40 cents en van een aakje van 10 ton een gulden geeischt kan worden? En zeker, het scherpzinnigst lid van dezen raad is niet in staat alles in dit tarief tot helderheid te brengen. Voor den pachter en schipper is het evenwel de grondwet, waarnaar betaling geeischt wordt; daarom verlangt Spr., nu vóór alles een nieuw tarief waarin de tonnemaat tot beginsel wordt aangenomen.

De *Voorz.* gelooft, dat in de duisterheid van het tarief eenigzins zou kunnen worden te gemoet gekomen, als men bij de verpachting bepaalde, dat de uitlegging van het tarief wordt voorbehouden aan den raad of aan B. en W. Een nieuw tarief geeft aanleiding tot groote moeijelijkheden en Spr. is overtuigd, dat, wanneer het wordt goedgekeurd bij kon. besluit, het niet de helft van het bestaand tarief zal opleveren.

Het art. wordt hierop onveranderd aangenomen met de volgende tot art. 73.

Volgn. 73. Kosten van het reukeloos maken van sekreetputten, zinkputten of riolen *f* 2,900.

De komm. geeft in bedenking het reukeloos maken te bepalen tot de sekreten in de bebouwde kom der gemeente, dewijl de warmoesierderijen door de bepaling omtrent het reukeloos maken zeer veel nadeel lijden.

De *Voorz.* zegt, dat B. en W. zich den wenk der komm. ten nutte zullen maken. — Spr. gelooft ook niet, dat het zoo goed uitvalt, als men zich in den beginne heeft voorgesteld.

Zonder hoofdomvraag wordt het art. 5 nu aangenomen.

Hoofdst. II. afd. II. Plaatsel. Policie *f* 71,391.

Hierover worden de algemeene beraadslagingen geopend.

De heer *van Schermbeek* merkt op, dat bij het aanzienlijk cijfer dat voor de policie op de begrooting voorkomt, de burgerij wel het regt heeft, veel van de policie te mogen verwachten. — In het algemeen gelooft Spr., dat men reden heeft tevreden te zijn met den gang der policie in deze gemeente, wat het handhaven der veiligheid van personen en goederen betreft; zelden toch hoort men in deze gemeente van aanranding of stelen. — Hij meent dat het personeel van de policie-agenten alhier uit ordelijke, geschikte en weerbare mannen bestaat, die een groot verschil opleveren met de policie-agenten, of zoogenaamde dienders, waarvan Spr. uit zijne jeugd de herinnering heeft. — Maar, zegt Spr., zal de policie voldoen aan de eischen van den tijd en zijn wat de policie, in onze dagen, in alle groote steden van Europa is, dan moet zij niet alleen eene vindikative maar tevens eene beschermende magt zijn, zij moet misdaden en misdrijven trachten te voorkomen en de goede orde op onze pleinen en straten zóó weten te bewaren, dat ieder vrij zij, en niet de een om den ander moet lijden. Zoo b. v. vindt men, in de stad rijdende, aanhoudend belemmeringen van het verkeer, waardoor verwarring en opontboud onstaat. Spr. zal b. v. maar een punt noemen: op de oude gracht, bij de St. Jansbrug, is zoowel aan de west- als aan de oostzijde de geregelde passage veelal gestremd. — In het najaar, wanneer de kastanjeboomen op het St. Jans-Kerkhof vruchten dragen, ziet men dikmaals de schooljeugd van die gevallen vruchten projektilen maken, tot groot ongerief van de bewoners van die buurt, zoo zelfs dat meermalen glasruiten worden ingeworpen, 't geen aanleiding heeft gegeven dat een bewoner van een der grootste uitgestrektste huizen, daarvan periodiek last hebbende zich met het verzoek, edoch zonder gevolg, bij de policie heeft gewend, dat hij voor dusdanige straatschenderij en nog wel op klaar ligten dag gepleegd mogt beschermd worden. Spr. wendt zich daarom bij deze gelegenheid tot den voorzitter, als burgemeester, 't hoofd van de policie, met het verzoek dat aan de agenten van policie vooral in hunne instruktie dit worde bevolen, dat zij verpligt zijn niet alleen tegen geweld te waken, maar dat het hun een eerste pligt zijn moet, de burgerij te gerieven door alle buitensporigheden van welken aard, door wie ook begaan, tegen te gaan of te beletten. Met een woord wil Spr. zijn meening ophelderen; zóó zag hij deze zomer op het Vreeburg een dier schandelijk mishandeld worden, 't geen eene niet geringe gisting en verontwaardiging bij de voorbijgangers opwekte, welke nu tot oploop en welligt later tot dadelijkheden zou zijn overgeslagen, zóó niet een fiksch agent van policie, zonder geroepen te zijn, uit eigen beweging aan het schandelijk tooneel spoedig een einde maakte en de orde herstelde. Dit nu vindt Spr. van de policie een tijdig, doelmatig en lofwaardig tusschenbeide komen.

De *Voorz.* gelooft, dat juist dit laatste toont, dat de policie hare roeping begrijpt. In het algemeen, zegt Spr., is de instruktie van dien aard, dat hunne roeping is de ingezetenen te gerieven, misbruiken en verkeerdheden voor te komen en overtredingen te konstateren.

De heer *van Schermbeek* zegt, dat de agenten overtuigd moeten zijn van de goedkeuring van hunnen chef, en dat het hun tot aanbeveling moet strekken, wanneer zij in gevallen als het bovenstaande, waren zij geen ooggetuigen, maar bij reklame opgeeischt, spoedig en krachtdadig handelen. Spr. twijfelt niet of zulk eene wenk zal meer en meer den dienstijver der agenten van policie, ten gerieve van de burgerij, opwekken.

De *Voorz.* zal hieraan gaarne voldoen.

De heer *Kol* klaagt over den last en het gevaar, dat de tegenwoordige jagtwagens met horizontaal uitstekende polstokken veroorzaken, vooral wanneer zij een hoek omrijden. Hij meent, dat de policie ook daartegen dient te waken.

De *Voorz.* gelooft, dat in deze en dergelijke zaken eene verordening zou moeten voorzien.

De heer *Bisdom* kan het door een vorigen Spr. aangevoerde nopens de policie niet zoo volmondig beämen, want hem is b. v. bij ondervinding bekend, dat het meermalen gebeurt, dat stads ingezeten, die bij de kommissarissen van policie gegronde klagten ter vervolging komen indienen, onvoldaan worden weggezonden, zoo als zelfs dezer dagen nog is geschied, toen eene getrouwde vrouw, op zijn raad, bij den kommissaris van policie ging klagen over zware mishandelingen, door haren man haar andermaal, als zoo vaak vroeger, aangedaan, maar deze door dien ambtenaar werd afgewezen, en tot een prokureur gerenvoijeerd. Hij weigerde dus het opmaken van een proces-verbaal, hetgeen zijn pligt was geweest, en handelde alzoo hoogst onvoegzaam, ja, in strijd met zijne ambtsbetrekking.

Da *Voorz.* zegt, dat de zaak moet geweest zijn, dat eene vrouw ten gevolge van een twist door haar man mishandeld zijnde, bij den kommissaris van policie eene klagt heeft ingediend, die deze echter weigerde te ontvangen, waarop de officier van justicie bevolen heeft die op te maken. Spr. meent, dat dit evenwel meer in verband staat met de roeping der geregtelijke policie.

De heer *Bisdom* zegt, dat zóó iets meermalen gebeurd is en vermeent toch, dat de burgerij regt heeft op bescherming van persoon en goederen voor het vele geld, dat de policie aan haar kost; men moet niet genoopt worden bij hooger autoriteiten deswege te gaan klagen, om geholpen te worden.

De heer *de Graaf* zegt, dat hij zich niet bij de klagers over de waakzaamheid der policie kan voegen, want hij en de zijnen hebben steeds een bijzonderen ijver en surveillance ondervonden; alleen spijt het hem, dat hij ook geen gelijken lof kan brengen over de verpligting om ook zijn persoon en goederen te beschermen; men kan door en noch veel minder om de stad zich bewegen, zonder bloot te zijn, gesteld aan allerlei balddadigheden, als aan het werpen met bedorven appelen of aardappelen, het slaan met vischhengels op paarden en rijtuigen; men vindt dit vooral bij de hulp bureaux van policie Catharijne en Tolsteeg, waar men dan ook in den regel de policie-beambten onder de peristile rustig hun pijpje ziet rooken. Spr. zou een meer ambulante policie wenschen.

(*Vervolg in een volgend nommer.*)

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.